

**STRATEGIA
KONSOLIDACJI I WSPIERANIA ROZWOJU
POLSKIEGO PRZEMYSŁU OBRONNEGO
W LATACH 2007 – 2012**

Dokument przyjęty przez Radę Ministrów
w dniu 31 sierpnia 2007 r.

Warszawa, sierpień 2007 r.

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. DIAGNOZA SYTUACJI W PPO ORAZ KIERUNKI ZMIAN STRUKTURALNYCH WARUNKUJĄCYCH ROZWÓJ SEKTORA	6
1. Charakterystyka sytuacji ekonomiczno-finansowej ppo	6
2. Charakterystyka dotychczasowych działań prywatyzacyjnych wobec spółek ppo	7
3. Główne kierunki dalszych przekształceń strukturalnych w ppo	8
III. CEL I ZAKRES STRATEGII	10
1. Cel główny	10
2. Cele szczegółowe	10
3. Wskaźniki realizacji celów szczegółowych	11
4. Ramy czasowe oraz zakres podmiotowy i przedmiotowy <i>Strategii 2012</i>	12
5. Spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna	13
6. Zasada zrównoważonego rozwoju	13
7. System monitorowania realizacji <i>Strategii 2012</i>	14
IV. PROGRAM PRZEKSZTAŁCEŃ STRUKTURALNYCH PPO	15
1. Ramowa organizacja sektora	15
2. Plan przekształceń	17
A. Grupa BUMAR	18
B. Zaplecze badawczo-rozwojowe	21
C. Spółki nie objęte konsolidacją	22
3. Działania osłonowe związane z restrukturyzacją zatrudnienia	23
V. MECHANIZMY I INSTRUMENTY FINANSOWE WSPIERAJĄCE ROZWÓJ SEKTORA	24
1. Wzmocnienie zaplecza badawczo – rozwojowego	24
2. Program finansowania badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących priorytetowych rodzajów uzbrojenia i sprzętu wojskowego	25
3. Wsparcie eksportu wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego	26
4. Dotacje na utrzymywanie zdolności produkcyjnych i remontowych na potrzeby <i>Programu Mobilizacji Gospodarki</i>	28
5. Wykorzystanie offsetu dla unowocześnienia produkcji, remontów oraz modernizacji wytwarzanego lub używanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego	28
6. Poprawa efektywności ekonomicznej podmiotów ppo	29
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI PPO, W TYM REALIZACJI NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ STRUKTURALNYCH	30
VII. HARMONOGRAM REALIZACJI NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ STRUKTURALNYCH	32

I. WPROWADZENIE

Przemysł obronny (przemysłowy potencjał obronny – ppo) stanowi jeden z podstawowych – obok Sił Zbrojnych RP (SZ RP) – czynników zapewnienia niezawisłości państwa oraz niezbędną przesłankę realizacji strategii bezpieczeństwa Polski. Potencjał sektora oraz jego struktura kształtowane są stosownie do wielkości oraz rodzaju potrzeb obronnych, określonych w *Programie przebudowy i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2012*, *Programie rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2012*, a także w *Programie pozamilitarnych przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej* oraz *Programie mobilizacji gospodarki na lata 2007-2012* (PMG)¹, przy uwzględnieniu podjętych zobowiązań sojuszniczych, zakupów uzbrojenia i sprzętu wojskowego w ramach dużych kontraktów strategicznych oraz towarzyszących im programów offsetowych, jak również możliwości eksportowych w zakresie wyrobów specjalnych.

W przemysłowym potencjale obronnym zaszły w bieżącej dekadzie istotne zmiany w strukturze własnościowej, a także w dziedzinie majątku, produkcji i zatrudnienia. Kierunki przebudowy strukturalnej sektora zostały określone w przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. *Strategii przekształceń strukturalnych przemysłowego potencjału obronnego w latach 2002-2005* (dalej – *Strategia 2002*). Kluczowym elementem *Strategii 2002* – która prezentowała jakościowo nowe podejście do działań podejmowanych w celu dostosowania ppo do wymagań rynku – były działania systemowe w obszarze:

- organizacji funkcjonowania ppo oraz przekształceń strukturalnych sektora. Działania te objęły zwłaszcza konsolidację kapitałową wybranych spółek ppo, w ramach której utworzono dwie grupy kapitałowe: amunicyjno-rakietowo-pancerną skupioną wokół BUMAR Sp. z o.o. (Grupa BUMAR) oraz lotniczo-radioelektroniczną (Grupa ARP), w której rolę spółki dominującej odgrywa Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. (ARP S.A.) Stanowiło to punkt wyjścia do dalszych przekształceń strukturalnych w zakresie majątku, produkcji, technologii i zatrudnienia, zachodzących w ramach grup

---

¹ Podstawę prawną wymienionych dokumentów stanowią odpowiednio: ustawa z dnia 25 maja 2001 r. o *przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz. U. Nr 76, poz. 804 z późn. zm.), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 152, poz. 1599) oraz ustawa z dnia 23 sierpnia 2001 r. o *organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców* (Dz. U. z 2002 r. Nr 188, poz. 1571).

kapitałowych, a także w ich relacjach z otoczeniem zewnętrznym (system powiązań kooperacyjnych, współpraca z zapleczem badawczo-rozwojowym);

- prywatyzacji spółek pozostających poza grupami kapitałowymi. Zmiany własnościowe w przypadku niektórych z tych podmiotów zostały poprzedzone działaniami restrukturyzacyjnymi, w pierwszej kolejności ukierunkowanymi na wydzielenie produkcji specjalnej (tam gdzie było to uzasadnione), a ponadto służącymi zwiększeniu atrakcyjności majątku przeznaczonego do prywatyzacji z punktu widzenia potencjalnych inwestorów.

Zmiany dokonujące się w ppo wpisują się w generalne tendencje widoczne od wielu lat w europejskim i światowym przemyśle zbrojeniowym. Najważniejszy kierunek tych zmian – zmierzających do stworzenia warunków umożliwiających dalszy rozwój tego przemysłu i wzmocnienie jego międzynarodowej konkurencyjności – stanowią procesy konsolidacji produkcji uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz kapitału zaangażowanego w tego rodzaju działalność.

Już w latach dziewięćdziesiątych konsolidacja wyszła poza ramy narodowe i nabrała wymiaru ponadnarodowego, ulegając w bieżącej dekadzie znacznej intensyfikacji. Najmocniej procesy koncentracji uwidoczniły się w przemyśle lotniczym. W najmniejszym stopniu objęły one, dostawców uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla wojsk lądowych.

Skutkiem konsolidacji produkcji i kapitału było powstanie silnych koncernów o znacznie większych – w porównaniu do stanu sprzed 10 czy 20 lat – możliwościach rozwoju oraz wyraźnie poszerzonym asortymencie, zaawansowanych technologicznie systemów uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Dzięki koncentracji potencjału badawczo-rozwojowego oraz wytwórczego, koncerny zbrojeniowe są obecnie zdolne do realizacji badań naukowych i prac rozwojowych oraz programów produkcyjnych dotyczących bardzo złożonych systemów uzbrojenia i sprzętu wojskowego, co pozwala im wykonywać zamówienia obejmujące kompleksowe wyposażanie sił zbrojnych.

Wobec ograniczonych możliwości sprzedaży na rynku krajowym, znaczącym źródłem przychodów producentów uzbrojenia i sprzętu wojskowego stał się eksport. Sytuacja ta doprowadziła do zaostrenia się konkurencji na rynku światowym, na którym liczą się tylko dostawcy dysponujący wyrobami konkurencyjnymi pod względem technologicznym oraz cenowym, a zarazem oferujący atrakcyjne warunki sprzedaży. Proces łączenia się producentów, jednostek badawczo-rozwojowych i służb marketingowo-handlowych stał się więc sposobem umacniania pozycji producentów uzbrojenia i sprzętu wojskowego na globalizującym się rynku europejskim oraz światowym.

Zasygnalizowane zjawiska charakteryzują międzynarodowe otoczenie, w jakim funkcjonuje przemysłowy potencjał obronny. W konsekwencji kierunki, jak i dynamika zmian zachodzących w tym otoczeniu muszą zostać uwzględnione w rządowej strategii dla ppo i stanowić ważną przesłankę określonych w niniejszym dokumencie przedsięwzięć strukturalnych dotyczących tego sektora. Szczególne znaczenie mają – zainicjowane w 2005 r. przez Europejską Agencję Obrony (EAO), której Polska jest współzałożycielem – działania na rzecz tworzenia wspólnego rynku obronnego w ramach UE.

Przystępując z dniem 1 lipca 2006 r. do *Międzyrządowego reżimu stymulującego konkurencyjność Europejskiego Rynku Obronnego*, Polska bezpośrednio zaangażowała się w ten proces. Powyższe uwarunkowanie rodzi potrzebę określenia działań, które prowadzić będą do wzrostu konkurencyjności ppo w warunkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Poprawa w tym zakresie stworzy sprzyjające warunki do nawiązywania przez podmioty ppo partnerskiej współpracy z wiodącymi branżowo koncernami zachodnimi, w ramach programów generowanych przez EAO i NATO, a ponadto podniesie znaczenie krajowych firm zbrojeniowych przy wchodzeniu w międzynarodowe związki kooperacyjne przy przedsięwzięciach kreowanych przez sam przemysł.

Polska nie jest zaliczana do grupy największych eksporterów uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Na niektórych rynkach – szczególnie w regionie Azji Południowo-Wschodniej – i w określonym asortymencie wyrobów i usług polscy dostawcy posiadają relatywnie mocną pozycję. Perspektywy rozwoju eksportu specjalnego stanowią funkcję stopnia, w jakim uda się poprawić konkurencyjność i innowacyjność produkcji wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Działalność spółek obrotu specjalnego musi uwzględniać obecne i planowane rozwiązania w zakresie międzynarodowych reżimów kontroli eksportu uzbrojenia. Obrót na tym rynku charakteryzuje się brakiem powtarzalności, koniecznością uwzględnienia specyficznych wymagań odbiorcy oraz zamówieniami opiewającymi na znaczne kwoty. W wielu przypadkach kontrakty podpisuje się po wieloletnich negocjacjach z zachowaniem daleko idących środków ostrożności.

II. DIAGNOZA SYTUACJI W PPO ORAZ KIERUNKI ZMIAN STRUKTURALNYCH WARUNKUJĄCYCH ROZWÓJ SEKTORA

1. Charakterystyka sytuacji ekonomiczno-finansowej ppo

W rezultacie dotychczasowych działań restrukturyzacyjnych nastąpiła poprawa kondycji ekonomiczno-finansowej i rewitalizacja znaczącej części ppo, szczególnie podmiotów, które weszły w skład grup kapitałowych. Ponadto wzmocniona została pozycja rynkowa spółek oraz znacząco wzrosła wartość umów eksportowych. Ujawnienie się dalszych efektów konsolidacji kapitałowej, o których mowa w *Strategii 2002* (racjonalizacja zdolności produkcyjnych i kosztów wytwarzania; unowocześnienie oferty rynkowej; wzrost możliwości eksportowych) jest funkcją czasu i środków finansowych, którymi dysponować będą spółki ppo, a także skuteczności działania zarządów tych spółek.

Potwierdzeniem tendencji do poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej ppo jest fakt uzyskania przez Grupę BUMAR zysku netto odpowiednio w kwocie 17,4 mln zł w 2004 r. i 15,2 mln zł w 2005 r., podczas gdy w 2002 r. Grupa wygenerowała stratę wynoszącą 8,5 mln zł. Podstawowy wpływ na poprawę sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora ppo miały:

- wzrost zamówień na uzbrojenie i sprzęt wojskowy ze strony MON;
- wzrost eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w związku z poprawą koniunktury na międzynarodowym rynku;
- zintensyfikowanie realizacji programów offsetowych.

Istotne znaczenie miała również możliwość skorzystania przez niektóre podmioty ppo z rozwiązań prawnych dotyczących restrukturyzacji finansowej². Ponadto liczna grupa podmiotów ppo otrzymała wsparcie finansowe ze strony MG, MON oraz MSP.

Generalnie można wskazać następujące pozytywne tendencje w rozwoju sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek ppo, widoczne w latach 2004-2006:

- wyższa dynamika przychodów ze sprzedaży niż kosztów działalności operacyjnej, skutkująca spadkiem wskaźnika poziomu kosztów operacyjnych oraz stopniową poprawą wyników na sprzedaży;

---

² Początkowo restrukturyzacja zobowiązań prowadzona była na podstawie ustawy z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 83, poz. 932 z późn. zm.). W drugiej połowie 2002 r. powstały nowe możliwości restrukturyzacji finansowej w oparciu o rozwiązania zawarte w ustawach: z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287 z późn. zm.) oraz z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (Dz. U. Nr 213, poz. 1800 z późn. zm.).

- systematyczny wzrost przychodów z całokształtu działalności, przy wolniejszym wzroście kosztów ogółem, powodujący sukcesywną poprawę wyniku finansowego netto;
- wzrost liczby podmiotów osiągających zysk netto. Dodatni wynik netto zaczęły uzyskiwać także spółki, które – zgodnie ze *Strategią 2002* – wymagały głębokiej restrukturyzacji;
- poprawa struktury zadłużenia, polegająca na obniżeniu udziału zobowiązań krótkoterminowych w zobowiązaniach ogółem;
- wzrost kapitałów własnych.

Nadal jednak niektóre spółki ppo (w tym także wchodzące w skład Grupy BUMAR) – mimo realizacji programów restrukturyzacyjnych i wykorzystania wsparcia ze środków MG, MON oraz MSP – nie osiągnęły efektów zakładanych w tych programach. Oznacza to, że cele działań restrukturyzacyjnych zdefiniowanych w *Strategii 2002* nie zostały jeszcze w pełni osiągnięte i proces przekształceń strukturalnych ppo powinien być kontynuowany.

2. Charakterystyka dotychczasowych działań prywatyzacyjnych wobec spółek ppo

Proces prywatyzacji spółek ppo przebiega wolno. W okresie bezpośrednio poprzedzającym wejście *Strategii 2002* w życie, Minister Skarbu Państwa sprywatyzował dwie spółki: PZL-WARSZAWA OKECIE S.A. (2001 r.) oraz WSK PZL-RZESZÓW S.A. (2002 r.). W ramach realizacji *Strategii 2002* MSP objęło procedurami prywatyzacyjnym w sumie 8 spółek ppo³, które nie były przewidziane do włączenia do grup kapitałowych. Ponadto podjęto próbę zbycia udziałów spółki UNIMOR-RADIOCOM Sp. z o.o., znajdującej się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Dotychczas jednak w przypadku żadnej z tych spółek działania prywatyzacyjne nie zakończyły się podpisaniem umowy prywatyzacyjnej. Wśród podstawowych powodów tego stanu rzeczy wymienić trzeba:

- znacząco mniejsze niż przewidywano zainteresowanie inwestorów udziałem w prywatyzacji spółek ppo;
- trudne i długotrwałe działania przygotowujące do procesu prywatyzacji (konieczność uregulowania stanu prawnego majątku, a także przeprowadzenia restrukturyzacji organizacyjnej, finansowej oraz zatrudnienia; czasochłonne procedury wyboru doradcy prywatyzacyjnego);

---

³ Są to: ZSP NIEWIADÓW S.A., ZTS GAMRAT S.A., ZTS NITRON S.A., ZTS ERG-BIERUŃ S.A., ZE WAREL S.A., BZE BELMA S.A., WSK PZL-KALISZ S.A., oraz FŁT KRAŚNIK S.A.

- niska jakość przyjmowanych do realizacji przez spółki programów naprawczych, koncentrujących się nierzadko na działaniach doraźnych, bez próby zdefiniowania działań długookresowych.

3. Główne kierunki dalszych przekształceń strukturalnych w ppo

Pomimo wielu pozytywnych zmian, jakie dokonały się w ppo w minionych latach – w tym wzmocnienia pozycji rynkowej spółek, znaczącego wzrostu wartości umów eksportowych oraz poprawy kondycji ekonomiczno-finansowej sektora – cele działań restrukturyzacyjnych określone w *Strategii 2002* nie zostały jeszcze w pełni osiągnięte.

Dlatego powinny być kontynuowane działania zmierzające do przekształcenia ppo w efektywnie funkcjonujący sektor produkcyjno-usługowy⁴ zdolny do:

- zabezpieczenia - w możliwie największym zakresie - potrzeb SZ RP w nowoczesne uzbrojenie i sprzęt wojskowy;
- skutecznego konkurowania na międzynarodowym rynku uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz rynku cywilnych wyrobów lotniczych i innych wyrobów podwójnego przeznaczenia;
- włączenia się w międzynarodowe struktury współpracy.

Doświadczenia związane z wdrażaniem *Strategii 2002* oraz tendencje widoczne w europejskim i światowym przemyśle zbrojeniowym wskazują, iż koncepcja dalszych przekształceń strukturalnych ppo powinna w szczególności uwzględniać następujące kierunki działań:

- kontynuowanie procesu konsolidacji kapitałowej sektora, zmierzającej do koncentracji podmiotów wytwarzających uzbrojenie i sprzęt wojskowy;
- zaktywizowanie działań zmierzających do pozyskania inwestorów strategicznych, którzy byliby zainteresowani wejściem kapitałowym i technologicznym do ppo. Stworzy to dogodną płaszczyznę do włączenia się podmiotów sektora w międzynarodowe programy badawczo-rozwojowe i produkcyjne dotyczące uzbrojenia i sprzętu wojskowego, a także wyrobów podwójnego przeznaczenia, realizowane pod auspicjami UE (np. *VII Program Ramowy na rzecz badań i rozwoju technologicznego*), jak również organizowane z inicjatywy samych przedsiębiorców;

---

⁴ Pojęcia: produkcja, wyrób i potencjał produkcyjny oznaczają odpowiednio także usługę (obsługiwanie, serwisowanie, remont, modernizację) oraz potencjał usługowo-remontowy.

- objęcie procesem konsolidacji kapitałowej wojskowych przedsiębiorstw remontowo-produkcyjnych (WPRP);
- objęcie procesem konsolidacji niektórych jednostek badawczo-rozwojowych realizujących zadania na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa;
- rozszerzenie pakietu instrumentów wspierania działalności produkcyjnej i eksportowej ppo, a także generalnego rozwoju sektora;
- zintensyfikowanie działań zmierzających do zwiększenia współpracy międzynarodowej umożliwiającej bezpośrednią współpracę spółek ppo z zagranicznymi koncernami, w zakresie pozyskiwania przez polski przemysł obronny nowych produktów, technologii i rynków (na zasadzie współpracy biznesowej, niezależnie od możliwości „wejścia kapitałowego” tych koncernów do spółek ppo).

Dotychczasowy układ kapitałowy ppo wynikający ze *Strategii 2002* – w ramach którego funkcjonują grupy kapitałowe ARP i BUMAR – wymaga korekty w odniesieniu do Grupy ARP i Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., jako spółki dominującej w tej Grupie. Podstawową rolą ARP S.A. jest wspieranie działań restrukturyzacyjnych przemysłu, nie zaś budowanie strategii dla określonej grupy kapitałowej i następnie koordynowanie jej działalności gospodarczej. Biorąc powyższe pod uwagę, a także uwzględniając fakt, iż niektóre podmioty wchodzące w skład Grupy ARP zostały już albo mogą być w przyszłości sprywatyzowane, należy przyjąć, że przyszła struktura ppo oparta zostanie na jednej grupie kapitałowej, powstałej w drodze rozbudowy obecnie istniejącej Grupy BUMAR.

III. CEL I ZAKRES STRATEGII

1. Cel główny

Strategia konsolidacji i wspierania rozwoju polskiego przemysłu obronnego w latach 2007-2012 (dalej – *Strategia 2012*) określa dalsze działania, dzięki którym powstaną warunki umożliwiające realizację przez podmioty ppo stawianych przed nimi zadań, wynikających ze *Strategii bezpieczeństwa narodowego RP* w warunkach członkostwa Polski w UE. W szczególności *Strategia 2012* określa działania konieczne do zwiększenia poziomu konkurencyjności i innowacyjności podmiotów ppo w stopniu:

- (a) zapewniającym możliwość realizacji potrzeb sfery bezpieczeństwa państwa (MON, MSWiA i inne) w priorytetowych obszarach uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- (b) umożliwiającym efektywne uczestnictwo krajowych przedsiębiorców realizujących prace rozwojowe, dostawy oraz usługi w zakresie uzbrojenia i sprzętu wojskowego, a także wyrobów podwójnego przeznaczenia na rynku światowym, w tym również pozwalającym na liczącą się obecność tych przedsiębiorców na tworzącym się europejskim rynku wyrobów obronnych.

2. Cele szczegółowe

Dla osiągnięcia sformułowanego wyżej celu głównego niezbędna jest, realizowana etapami, dalsza konsolidacja przemysłowego potencjału obronnego, a ponadto stworzenie efektywnego systemu wspierania rozwoju tego sektora. Utworzenie skonsolidowanej struktury ppo oraz wzmocnienie mechanizmów i instrumentów finansowych wspomagających rozwój sektora powinno doprowadzić w szczególności do realizacji celów **szczegółowych** takich jak:

- a) dostosowanie potencjału produkcyjnego oraz badawczo-rozwojowego ppo do potrzeb odbiorców krajowych oraz możliwości eksportowych;
- b) rozszerzanie oferty asortymentowej ppo w zakresie nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- c) wzmocnienie kapitałowe i technologiczne ppo;
- d) wzmocnienie pozycji rynkowej podmiotów ppo wobec krajowych i zagranicznych odbiorców uzbrojenia oraz sprzętu wojskowego, jak również podniesienie wiarygodności podmiotów sektora w relacjach z instytucjami finansowymi;
- e) wzrost poziomu innowacyjności ppo;

- f) skoordynowanie polityki w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- g) wzrost eksportu wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- h) skoordynowanie działalności podmiotów ppo w obszarze marketingowo-handlowym;
- i) racjonalizacja kosztów produkcji wytwarzanego w kraju uzbrojenia i sprzętu wojskowego;
- j) zapewnienie warunków do realizacji zadań w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w stanie kryzysu oraz wojny, a także w zakresie likwidacji skutków klęsk żywiołowych.

3. Wskaźniki realizacji celów szczegółowych

Wskaźniki realizacji celów szczegółowych *Strategii 2012*, określonych w podrozdziale III.2., przedstawiają się następująco:

Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość wskaźnika w roku bazowym	Prognozowana wartość wskaźnika w roku docelowym (2012)	Częstotliwość pomiaru	Źródło pozyskania danych
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dostosowanie potencjału produkcyjnego oraz badawczo-rozwojowego ppo do potrzeb odbiorców krajowych oraz możliwości eksportowych ➤ rozszerzanie oferty asortymentowej ppo w zakresie nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego 					
Procentowy udział wydatków MON na krajowe zakupy uzbrojenia i sprzętu wojskowego w ogólnych wydatkach na modernizację techniczną SZ RP	%	59 (2006)	34 ⁵ (2012)	rocznie	MON
Wartość eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego	mld zł	1,4 (2006)	2,0	rocznie	BUMAR Sp. z o.o. GUS
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wzmocnienie kapitałowe i technologiczne ppo ➤ wzmocnienie pozycji rynkowej podmiotów ppo 					
Stopień skonsolidowania kapitałowego ppo w ramach Grupy BUMAR	ilość spółek	15 (2006)	do 36	rocznie	MSP
Wartość nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe	mln zł	48,0 (2006)	500,0	rocznie	MNiSW

⁵ powyższa prognozowana wielkość – jako szacunkowa – stanowi wartość minimalną, wynikającą z zawartych umów wieloletnich oraz innych wieloletnich zobowiązań MON wobec ppo. Inaczej mówiąc są to zamówienia „pewne”.

➤ wzrost poziomu innowacyjności ppo ➤ skoordynowanie polityki w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze uzbrojenia i sprzętu wojskowego					
Wartość nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe	mln zł	48,0 (2006)	500,0	rocznie	MNiSW
➤ wzrost eksportu wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego ➤ skoordynowanie działalności podmiotów ppo w obszarze marketingowo-handlowym					
Wartość eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego	mld zł	1,4 (2006)	2,0	rocznie	BUMAR Sp. z o.o. GUS

4. Ramy czasowe oraz zakres podmiotowy i przedmiotowy *Strategii 2012*

Cezurę *Strategii 2012* wyznaczają lata 2007-2012. Przyjęcie tak zakreślonego przedziału czasowego umożliwi:

- powiązanie procesu przebudowy strukturalnej ze średnioterminowym kroczącym *Programem przebudowy i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2012*;
- zapewnienie zgodności *Strategii 2012* z głównymi założeniami *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013*;
- stworzenie warunków pozwalających na włączanie się ppo w działania wynikające z długoterminowych przedsięwzięć i wieloletnich programów UE oraz NATO.

Do priorytetowych obszarów techniki wojskowej, na których podmioty ppo skoncentrują działalność badawczo-rozwojową oraz produkcyjną zalicza się:

- zabezpieczenie bieżącej eksploatacji uzbrojenia i sprzętu wojskowego będącego na wyposażeniu SZ RP;
- rozwój i produkcję amunicji, pocisków raketowych, materiałów wybuchowych oraz broni strzeleckiej;
- rozwój i produkcję zaawansowanej elektroniki stosowanej w systemach uzbrojenia i sprzętu wojskowego C3I (sensory, zautomatyzowane systemy dowodzenia i łączności, w tym w szczególności narodowe systemy kryptograficzne);
- rozwój i produkcję sprzętu opancerzonego;
- rozwój i produkcję sprzętu i środków indywidualnego wyposażenia żołnierza i ochrony przed bronią masowego rażenia.

Strategia 2012, w części dotyczącej zmian strukturalnych, obejmuje swym zakresem segment przemysłowego potencjału obronnego – zdefiniowanego w ustawie z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego

i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 83, poz. 932 z późn. zm.) – na który Skarb Państwa może oddziaływać instrumentami nadzoru założycielskiego oraz właścicielskiego.

5. Spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna

Realizacja celów *Strategii 2012* będzie sprzyjać osiągnięciu celów i wdrażaniu priorytetów zdefiniowanych w *Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015* takich, jak:

- wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (priorytet 1),
- budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa (priorytet 4).

Ponieważ w okresie realizacji *Strategii 2012* nie przewiduje się wystąpienia potrzeby przeprowadzenia w ppo głębokiej restrukturyzacji zatrudnienia, a ponadto biorąc pod uwagę fakt, że wraz z poprawą sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora powstawać może pewna ilość nowych miejsc pracy – można uznać, że wdrożenie *Strategii 2012* wpisuje się także w realizację priorytetu 3 *SRK 2007-2015*, dotyczącego wzrostu zatrudnienia i podniesienia jego jakości.

6. Zasada zrównoważonego rozwoju

Podmioty ppo – planując i realizując działania restrukturyzacyjne – będą respektowały zasadę zrównoważonego rozwoju, uwzględniając w swoich programach restrukturyzacyjnych zarówno działania na rzecz poprawy efektywności ekonomicznej, jak i eliminowania czynników wpływających negatywnie na stan środowiska naturalnego oraz zdrowia pracowników. W szczególności realizacja celów ekonomiczno-finansowych (wzrost sprzedaży, wdrożenie nowych technologii, poszerzenie oferty rynkowej, obniżenie kosztów produkcji, wzrost wydajności pracy) będzie ściśle powiązana z realizacją celów pozaekonomicznych, takich jak:

- racjonalizacja gospodarowania zasobami odnawialnymi i nieodnawialnymi środowiska naturalnego,
- ograniczenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych do atmosfery,
- poprawa stopnia oczyszczenia ścieków,
- ograniczenie emisji hałasu oraz wibracji,
- eliminacja innych – poza wyżej wymienionymi – zagrożeń rzutujących na bezpieczeństwo i higienę pracy oraz zdrowie pracowników,
- zwiększenie zakresu recyklingu odpadów,
- budowa świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych.

7. System monitorowania realizacji *Strategii 2012*

W celu monitorowania realizacji *Strategii 2012*, a także z uwagi na dynamikę zmian dokonujących się w środowisku polityczno-wojskowym, ekonomiczno-finansowym, technologicznym i prawnym, w jakim funkcjonuje ppo, proces wdrażania *Strategii 2012* poddawany będzie okresowym przeglądom, również pod kątem potrzeby wprowadzenia ewentualnych korekt. Monitoring realizacji *Strategii 2012* prowadzić będzie MG w cyklu rocznym z wykorzystaniem w realizacji *Strategii 2012* informacji od organów i podmiotów włączonych w realizację zadań wynikających z tego dokumentu. Sprawozdanie będzie sporządzane i przedkładane Radzie Ministrów do końca kwietnia za ubiegły rok kalendarzowy.

IV. PROGRAM PRZEKSZTAŁCENIA STRUKTURALNYCH PPO

1. Ramowa organizacja sektora

Aktualnie w ramach przemysłowego potencjału obronnego można wyróżnić cztery – w znacznym stopniu odrębne – segmenty, które tworzą:

- podmioty produkujące uzbrojenie i sprzęt wojskowy zasadniczo dla potrzeb wojsk lądowych. Podmioty te w większości przypadków wchodzi w skład Grupy BUMAR;
- podmioty wytwarzające wyroby na rynek lotniczy, mające w przeważającej części charakter wyrobów podwójnego zastosowania lub wręcz przeznaczone na rynek cywilny. Część z tych podmiotów wchodzi w skład Grupy ARP;
- wojskowe przedsiębiorstwa remontowo-produkcyjne, realizujące na rzecz SZ RP zadania obsługowe, remontowe oraz związane z modernizacją uzbrojenia i sprzętu wojskowego (w szczególności pochodzącego z importu), w przypadku których organem założycielskim jest MON. Większość WPRP nadal posiada status przedsiębiorstwa państwowego;
- jednostki badawczo-rozwojowe prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe na rzecz wymienionych wyżej podmiotów ppo, bądź bezpośrednio na rzecz SZ RP, jako użytkownika uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia BUMAR Sp. z o.o., związane z koordynowaniem funkcjonowania Grupy BUMAR, zasadne jest, aby w nowej strukturze organizacyjnej ppo funkcję spółki dominującej w grupie amunicyjno-rakietowo-pancerno-radioelektronicznej, powstałej w wyniku rozbudowy Grupy BUMAR, nadal pełnił BUMAR Sp. z o.o.

Grupa BUMAR będzie stopniowo wzmocniana wybranymi:

- a) podmiotami ppo prowadzącymi działalność produkcyjną i handlową, pozostającymi w nadzorze właścicielskim Ministra Skarbu Państwa, a także funkcjonującymi w ramach Grupy ARP;
- b) wojskowymi przedsiębiorstwami remontowo-produkcyjnymi;
- c) spółkami powstałymi w wyniku komercjalizacji niektórych jednostek badawczo-rozwojowych, prowadzących działalność na rzecz ppo.

Udział inwestorów, zwłaszcza zagranicznych, w kapitale zakładowym spółek ppo powinien być zróżnicowany i uzależniony od potrzeb w zakresie obronności oraz bezpieczeństwa państwa – uwzględniających wieloletnie potrzeby SZ RP w czasie pokoju i wojny – a także znaczenia tych podmiotów dla prawidłowego funkcjonowania nowej struktury kapitałowej sektora.

Decyzje o włączeniu poszczególnych podmiotów do Grupy BUMAR będą podejmowane przy uwzględnieniu wpływu wniesienia danego podmiotu na:

- możliwości wytwórcze Grupy BUMAR w zakresie uzbrojenia i sprzętu wojskowego, a tym samym zdolność zaspokajania przez Grupę potrzeb odbiorców krajowych i zagranicznych;
- kondycję ekonomiczno-finansową Grupy;
- sytuację ekonomiczno-finansową podmiotu (BUMAR Sp. z o.o. dokona audytu spółek przed ich włączeniem do Grupy BUMAR w celu opracowania optymalnej ścieżki ich rozwoju).

Do Grupy BUMAR będą także stopniowo włączane WPRP, po uprzednim przekształceniu w spółki prawa handlowego.

W odniesieniu do wybranych WPRP przewiduje się możliwość pozyskania inwestorów strategicznych, przy czym ewentualne decyzje w tym zakresie podjęte zostaną po dokonaniu przez MON – we współpracy z MSP i MG – analiz techniczno-organizacyjnych i ekonomicznych, prowadzonych z uwzględnieniem wieloletnich potrzeb SZ RP w czasie pokoju i wojny.

Odrębnych decyzji dotyczących możliwego udziału w procesie konsolidacji kapitałowej ppo wymagają: WSK PZL-ŚWIDNIK S.A., Kombinat PZL-HYDRAL S.A. oraz WSK PZL KALISZ S.A. – w przypadku, gdy nie zdołają pozyskać inwestorów strategicznych. W tej sytuacji rozważone zostanie włączenie wymienionych podmiotów do Grupy BUMAR, o ile będzie to uzasadnione, biorąc pod uwagę możliwość realizacji przez Grupę BUMAR dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla odbiorców krajowych oraz zagranicznych, a także wpływ ewentualnego włączenia wymienionych spółek do Grupy BUMAR na sytuację ekonomiczno-finansową Grupy oraz włączanych podmiotów.

Zaplecze badawczo-rozwojowe ppo zmieni swoją strukturę poprzez skomercjalizowanie niektórych podmiotów oraz stopniowe konsolidowanie wybranych jednostek badawczo-rozwojowych z Grupą BUMAR.

Jednostki badawczo-rozwojowe będące obecnie pod nadzorem Ministra Obrony Narodowej, ze względu na zadania, jakie realizują na potrzeby MON, zachowają dotychczasowe podporządkowanie.

Docelowo spółki obrotu specjalnego zostaną skupione w Grupie BUMAR, a BUMAR Sp. z o.o. dokona ich restrukturyzacji i konsolidacji, m.in. w celu stworzenia warunków do racjonalizacji współdziałania polskich firm na rynku międzynarodowym.

Po restrukturyzacji spółki obrotu specjalnego będą prowadziły działalność handlową zgodnie z dotychczasową specjalizacją, zdobytym doświadczeniem i znajomością rynków.

Do końca 2007 r. BUMAR Sp. z o.o. – w uzgodnieniu z MSP, MON i MG – opracuje wewnętrzną strukturę Grupy BUMAR, w ramach której wyodrębnione zostaną podgrupy branżowe.

Spółki, które nie wejdą w skład Grupy BUMAR nadal będą poddawane przez Ministra Skarbu Państwa procesowi prywatyzacji.

W okresie realizacji *Strategii 2012* nadzór właścicielski nad ppo zostanie skupiony w MSP, z wyjątkiem WPRP oraz spółek powstałych w wyniku ich komercjalizacji do momentu ich wniesienia do BUMAR Sp. z o.o., a także jednostek badawczo-rozwojowych obecnie nadzorowanych przez MON, niektórych jednostek nadzorowanych przez MG i jednej jednostki nadzorowanej przez MSWiA, które pozostaną w dotychczasowym podporządkowaniu.

Po zakończeniu realizacji *Strategii 2012* zostanie podjęta decyzja w sprawie kształtu nadzoru właścicielskiego nad ppo.

Z uwagi na szczególną rolę, jaką WPRP odgrywają w obszarze zabezpieczenia i logistyki SZ RP, Minister Obrony Narodowej otrzyma w drodze stosownych zapisów ustawowych oraz w statutach: BUMAR Sp. z o.o. (a w przyszłości BUMAR S.A.), spółki zarządzającej podgrupą obsługowo-remontową (o ile zostanie ona utworzona) oraz WPRP, uprawnienia umożliwiające efektywne oddziaływanie na działalność WPRP, które wejdą w skład Grupy BUMAR, tj. uprawnienia zgłaszania sprzeciwu wobec decyzji organów spółki naruszających zakres zadań wykonywanych przez WPRP na rzecz Sił Zbrojnych.

2. Plan przekształceń

Przekształcenia strukturalne przeprowadzone zostaną w następujących kierunkach:

- 1) komercjalizacja przedsiębiorstw państwowych i wybranych jednostek badawczo-rozwojowych;
- 2) reorganizacja wybranych jednostek badawczo-rozwojowych;
- 3) pozyskanie inwestorów strategicznych dla wybranych podmiotów ppo. Proces ten dla spółek pozostających poza grupami kapitałowymi będzie prowadził Minister Skarbu Państwa, a w pozostałych przypadkach – podmiot dominujący w danej grupie kapitałowej, po uzyskaniu wymaganej przepisami prawa zgody właściwego organu tego podmiotu oraz stanowiska MSP;

- 4) stopniowe wnoszenie do BUMAR Sp. z o.o. akcji lub udziałów wybranych spółek powstałych w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych, a także włączanie innych podmiotów, które już obecnie funkcjonują jako spółki prawa handlowego;
- 5) wprowadzenie wewnętrznej struktury organizacyjnej Grupy BUMAR, opartej na podgrupach branżowych i pozyskanie dla tych podgrup partnerów strategicznych;
- 6) przekształcenie BUMAR Sp. z o.o. w spółkę akcyjną;
- 7) prywatyzacja wybranych podmiotów.

W ramach realizowania powyższych działań, następujące podmioty zostaną przekształcone w spółki prawa handlowego:

- dziesięć wojskowych przedsiębiorstw remontowo-produkcyjnych (Wojskowe Centralne Biuro Konstrukcyjno-Technologiczne, Wojskowe Zakłady Elektroniczne w Zielonce, Wojskowe Zakłady Inżynieryjne w Dęblinie, Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 1, Nr 2 i Nr 4, Wojskowe Zakłady Łączności Nr 1 i Nr 2, Wojskowe Zakłady Motoryzacyjne Nr 5 oraz Wojskowe Zakłady Uzbrojenia Nr 2);
- Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych w Gliwicach.

W perspektywie możliwa jest także komercjalizacja innych jednostek badawczo-rozwojowych realizujących zadania na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

Przebudowa ppo zmierzająca do osiągnięcia nowej struktury sektora będzie dokonana następująco:

A. Grupa BUMAR

W ramach konsolidacji Grupy BUMAR podjęte zostaną następujące równoległe działania prowadzące do:

- 1) wniesienia na podwyższenie kapitału zakładowego BUMAR Sp. z o.o. akcji i udziałów określonych spółek;
- 2) zorganizowania wewnętrznej struktury Grupy BUMAR (najpóźniej do końca 2008 r.) z podgrupami skupiającymi pokrewne branżowo spółki produkcyjne w tym z:
  - podgrupą amunicyjno-rakietowo-strzelecką,
  - podgrupą pancerną,
  - podgrupą optoelektroniczną.

OBRUM i OBRSM Sp. z o.o., a także inne jednostki badawczo-rozwojowe, o ile zostaną włączone do Grupy BUMAR, powinny ściśle współpracować z odpowiednimi podgrupami branżowymi.

Ponadto przewiduje się możliwość utworzenia podgrupy obsługowo-remontowej, powstałej na bazie włączanych WPRP, której zasadniczym przedmiotem działania będą remonty oraz modernizacja określonych rodzajów uzbrojenia i sprzętu wojskowego;

- 3) pozyskiwania przez BUMAR Sp. z o.o., w uzgodnieniu z MSP, partnerów strategicznych dla tworzonych podgrup branżowych.

W ramach działań konsolidacyjnych dotyczących Grupy BUMAR zrealizowane zostaną następujące przedsięwzięcia:

- 1) wniesienie przez Skarb Państwa do BUMAR Sp. z o.o., w zamian za udziały w podwyższonym kapitale zakładowym BUMAR Sp. z o.o., akcji i udziałów:
  - a) Wojskowego Centralnego Biura Konstrukcyjno-Technologicznego S.A. w Warszawie,
  - b) Wojskowych Zakładów Elektronicznych S.A. w Zielonce,
  - c) Wojskowych Zakładów Inżynieryjnych S.A. w Dęblinie,
  - d) Wojskowych Zakładów Łączności Nr 1 S.A. w Zegrzu,
  - e) Wojskowych Zakładów Łączności Nr 2 S.A. w Czernicy,
  - f) Wojskowych Zakładów Motoryzacyjnych Nr 5 S.A. w Poznaniu,
  - g) Wojskowych Zakładów Uzbrojenia Nr 2 S.A. w Grudziądzu,
  - h) Wojskowych Zakładów Mechanicznych S.A. w Siemianowicach Śląskich,
  - i) Wojskowych Zakładów Lotniczych Nr 1 S.A. w Łodzi,
  - j) Wojskowych Zakładów Lotniczych Nr 2 S.A. w Bydgoszczy,
  - k) Wojskowych Zakładów Lotniczych Nr 4 S.A. w Warszawie,
  - l) Bydgoskich Zakładów Elektromechanicznych BELMA S.A. w Bydgoszczy,
  - m) Fabryki Urządzeń Mechanicznych i Sprężyn FUMIS-bumar Sp. z o.o. w Wadowicach,
  - n) Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Sprzętu Mechanicznego Sp. z o.o. w Tarnowie,
  - o) Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Urządzeń Mechanicznych Sp. z o.o. w Gliwicach,
  - p) WSK PZL-KALISZ S.A., w przypadku gdy spółka ta do końca 2009 r. nie zdoła pozyskać inwestora strategicznego, a jej wniesienie do BUMAR Sp. z o.o. będzie uzasadnione, biorąc pod uwagę zdolności produkcyjne Grupy BUMAR oraz ekonomiczno-finansowe konsekwencje wniesienia WSK PZL-KALISZ S.A. dla Grupy oraz wnoszonego podmiotu;
- 2) wniesienie przez ARP S.A. do BUMAR Sp. z o.o., w zamian za udziały w podwyższonym kapitale zakładowym BUMAR Sp. z o.o., akcji i udziałów:
  - a) RADMOR S.A.,
  - b) ZM MESKO S.A.,

- c) WSK PZL-ŚWIDNIK S.A., w przypadku gdy ARP S.A. wypracuje taką koncepcję dla tej spółki i jej wniesienie do BUMAR Sp. z o.o. będzie uzasadnione, biorąc pod uwagę zdolności produkcyjne Grupy BUMAR, a także ekonomiczno-finansowe konsekwencje wniesienia WSK PZL-ŚWIDNIK S.A. dla Grupy BUMAR oraz wnoszonego podmiotu,
  - d) Kombinatu PZL-HYDRAL S.A., w przypadku gdy ARP S.A. nie zdoła do końca 2009 r. pozyskać inwestora strategicznego dla tej spółki, a jej wniesienie do BUMAR Sp. z o.o. będzie uzasadnione, biorąc pod uwagę zdolności produkcyjne Grupy BUMAR oraz ekonomiczno-finansowe konsekwencje wniesienia Kombinatu dla Grupy BUMAR oraz wnoszonego podmiotu,
  - e) PHZ CENZIN Sp. z o.o. w Warszawie;
- 3) wniesienie przez ZTS GAMRAT S.A. do BUMAR Sp. z o.o. udziałów spółki Zakład Produkcji Specjalnej GAMRAT Sp. z o.o., w zamian za udziały w podwyższonym kapitale zakładowym BUMAR Sp. z o.o. Dla utrzymania funkcji kontrolnej przez Skarb Państwa nad BUMAR Sp. z o.o. dokonane zostanie obniżenie kapitału zakładowego ZTS GAMRAT S.A. z wypłatą na rzecz Skarbu Państwa w postaci objętych przez ZTS GAMRAT S.A. udziałów w BUMAR Sp. z o.o. lub zastosowana będzie inna forma przejęcia tych udziałów przez Skarb Państwa;
  - 4) wniesienie przez FŁT KRAŚNIK S.A. do BUMAR Sp. z o.o. udziałów spółki Zakłady Metalowe KRAŚNIK Sp. z o.o., w zamian za udziały w podwyższonym kapitale zakładowym BUMAR Sp. z o.o. Dla utrzymania funkcji kontrolnej przez Skarb Państwa nad BUMAR Sp. z o.o. dokonane zostanie obniżenie kapitału zakładowego FŁT KRAŚNIK S.A. z wypłatą na rzecz Skarbu Państwa w postaci objętych przez FŁT KRAŚNIK S.A. udziałów w BUMAR Sp. z o.o. lub zastosowana będzie inna forma przejęcia tych udziałów przez Skarb Państwa;
  - 5) zorganizowanie wewnętrznej struktury Grupy BUMAR z wyodrębnionymi podgrupami branżowymi;
  - 6) przekształcenie BUMAR Sp. z o.o. w BUMAR S.A.

Wnoszenie wymienionych podmiotów do BUMAR Sp. z o.o. następować będzie stopniowo, w tempie dostosowanym do możliwości absorpcji przez Grupę BUMAR wnoszonego majątku oraz możliwości obsługi procesu konsolidacji przez MSP.

B. Zaplecze badawczo-rozwojowe

Zaplecze badawczo-rozwojowe ppo składać się będzie z czterech segmentów:

- a) grupy jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez MON, obejmującej:
  - Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych w Warszawie,
  - Wojskowy Instytut Techniczny Uzbrojenia w Zielonce,
  - Wojskowy Instytut Techniki Pancernej i Samochodowej w Sulejówku,
  - Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej we Wrocławiu,
  - Wojskowy Instytut Łączności w Zegrzu,
  - Wojskowy Instytut Chemii i Radiometrii w Warszawie;
- b) grupy jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez MG, obejmującej:
  - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej w Gdyni,
  - Przemysłowy Instytut Telekomunikacji w Warszawie,
  - Instytut Lotnictwa w Warszawie,
  - Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie;
- c) jednostki badawczo-rozwojowej nadzorowanej przez MSWiA, tj. Instytutu Technologii Bezpieczeństwa "MORATEX" w Łodzi;
- d) grupy jednostek badawczo-rozwojowych tworzących bezpośrednio zaplecze badawczo-rozwojowe Grupy BUMAR, obejmującej:
  - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Mechanicznego Sp. z o.o. w Tarnowie,
  - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych Sp. z o.o. w Gliwicach.

Segment jednostek określonych w pkt. b) i c) obejmował będzie te jednostki badawczo-rozwojowe, których wyniki badań naukowych i prac rozwojowych są nabywane przez szersze grono odbiorców, także spoza ppo. Dalszą ich restrukturyzację prowadzić będą właściwi ministrowie. Jednostki te będą współpracowały z Grupą BUMAR na zasadach komercyjnych.

Bezpośrednie zaplecze badawczo-rozwojowe Grupy BUMAR może w perspektywie ulec rozbudowie w drodze wniesienia do BUMAR Sp. z o.o. akcji lub udziałów kolejnych jednostek badawczo-rozwojowych, po uprzednim ich skomercjalizowaniu. Decyzje o przekształceniach jednostek podejmowane będą po analizie każdego przypadku indywidualnie, w zależności od potrzeb Grupy BUMAR w zakresie prac badawczo-rozwojowych, wpływu wniesienia na kondycję ekonomiczno-finansową Grupy oraz wnoszonej jednostki, a także preferencji jednostki co do dalszej ścieżki jej rozwoju. Do tego momentu jednostki badawczo-rozwojowe utrzymają swoją dotychczasową formę prawną.

Grupa BUMAR będzie mogła tworzyć własne jednostki organizacyjne mające status centrum badawczo-rozwojowego, mogącego korzystać ze środków budżetowych na realizację konkretnych projektów wspierających rozwój wyrobów produkowanych przez spółki Grupy.

Grupa BUMAR, skupiająca najważniejsze z punktu widzenia potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa podmioty narodowego potencjału przemysłu obronnego, podejmie działania zmierzające do opracowania nowoczesnych produktów zabezpieczających zarówno potrzeby SZ RP, jak i zdolnych do konkurowania na wymagających rynkach międzynarodowych.

C. Spółki nie objęte konsolidacją

Poza Grupą BUMAR pozostaną następujące spółki:

- Zakłady Sprzętu Precyzyjnego NIEWIADÓW S.A.;
- NITROERG S.A.;
- Zakłady Elektroniczne WAREL S.A.;
- STOMIL-POZNAŃ S.A.;
- Fabryka Łożysk Toczyńskich KRAŚNIK S.A.;
- Zakłady Tworzyw Sztucznych GAMRAT S.A.;
- Gdańskie Zakłady Elektroniczne UNIMOR S.A.;
- UNIMOR-RADIOCOM Sp. z o.o.;
- Szczecińska Stocznia Remontowa GRYFIA S.A.;
- Stocznia Remontowa NAUTA S.A.;
- Morska Stocznia Remontowa S.A.;
- Huta Stalowa Wola S.A.

W przypadku wymienionych podmiotów, w wyniku dokonanych procesów restrukturyzacyjnych, udział produkcji uzbrojenia i sprzętu wojskowego w produkcji globalnej jest bardzo mały, a niektóre z nich w ogóle nie realizują tego rodzaju produkcji. Programy restrukturyzacji tych spółek będą realizowane pod nadzorem Ministra Skarbu Państwa, który będzie kontynuował proces ich prywatyzacji. W przypadkach uzasadnionych potrzebami zabezpieczenia dostaw kooperacyjnych dla produkowanego przez podmioty ppo uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w umowach prywatyzacyjnych uwzględnione zostaną zobowiązania do zabezpieczenia dostaw określonego asortymentu wyrobów kooperacyjnych, a w przypadku uzbrojenia i sprzętu wojskowego o podstawowym znaczeniu dla gotowości

bojowej SZ RP – zapisy o utrzymaniu produkcji (usług) na terenie Polski. Środki z prywatyzacji stanowiąc będą jedno ze źródeł wsparcia finansowego restrukturyzacji ppo.

Huta Stalowa Wola S.A. będzie kontynuowała własny program restrukturyzacji nadzorowany przez MSP i ARP S.A. W tym czasie spółka będzie współpracowała na zasadach komercyjnych głównie z Grupą BUMAR. Po pozytywnym zakończeniu programu restrukturyzacji HSW S.A. oraz zamknięciu postępowania przez Komisję Europejską w sprawie pomocy publicznej, rozważona zostanie możliwość konsolidacji spółki z Grupą BUMAR.

Stocznia Marynarki Wojennej S.A. będzie kontynuowała własny program restrukturyzacji nadzorowany przez MON i ARP S.A. Po pozytywnym zakończeniu programu restrukturyzacji Stoczni rozważona zostanie możliwość jej konsolidacji z Grupą BUMAR.

3. Działania osłonowe związane z restrukturyzacją zatrudnienia

Z przeprowadzonych – na podstawie informacji uzyskanych od zarządów spółek ppo – analiz dotyczących możliwych w okresie do 2012 r. zmian w poziomie zatrudnienia w ppo wynika, iż w sektorze nie wystąpi potrzeba przeprowadzenia głębokiej restrukturyzacji w obszarze zatrudnienia. Możliwe są relatywnie niewielkie wahania poziomu zatrudnienia będące efektem normalnych działań dostosowujących podmioty ppo do zmieniającej się sytuacji rynkowej. Wymaga przy tym podkreślenia, że stopniowa poprawa kondycji ekonomiczno-finansowej sektora, jaką obserwuje się od 2004 r., może stworzyć warunki do wzrostu zatrudnienia w wybranych podmiotach ppo.

W przypadku, gdyby w trakcie realizacji *Strategii 2012* powstała jednak konieczność przeprowadzenia w wybranych podmiotach ppo znaczącej restrukturyzacji zatrudnienia, może zostać opracowany odrębny program działań osłonowych dla pracowników sektora objętych tą restrukturyzacją.

V. MECHANIZMY I INSTRUMENTY FINANSOWE WSPIERAJĄCE ROZWÓJ SEKTORA

W celu stworzenia warunków do poprawy konkurencyjności ppo oraz długookresowego rozwoju sektora niezbędne będzie w szczególności:

- 1) wykorzystanie opracowanego przez MNiSW, we współpracy z MON i MG, *Programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz polskiego przemysłu obronnego*, w celu opracowania nowych wyrobów, które zwiększą konkurencyjność podmiotów ppo na rynkach zagranicznych;
- 2) wsparcie eksportu wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Służyć temu będzie rozszerzenie zakresu funkcjonujących już instrumentów wspierających działalność eksportową spółek ppo, w tym: a) gwarancji i poręczeń udzielanych przez Skarb Państwa na potrzeby kontraktów krajowych i zagranicznych oraz b) gwarancji ubezpieczeniowych i ubezpieczeń eksportowych oferowanych przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.;
- 3) wsparcie działań restrukturyzacyjnych przy wykorzystaniu środków budżetowych (dotacje na utrzymywanie zdolności produkcyjnych i remontowych na potrzeby *Programu Mobilizacji Gospodarki*; przychody z prywatyzacji spółek ppo), jak również pozabudżetowych (m.in. promesy i kredyty bankowe na finansowanie programów zbrojeniowych);
- 4) wykorzystanie offsetu dla unowocześnienia produkcji, remontów lub modernizacji uzbrojenia i sprzętu wojskowego produkowanego lub obsługiwanego w Polsce, poprzez pozyskanie w ramach umów offsetowych nowoczesnych technologii;
- 5) rozszerzenie zakresu kooperacji podmiotów ppo z firmami zagranicznymi;
- 6) obniżenie kosztów produkcji wytwarzanego w kraju uzbrojenia i sprzętu wojskowego, zwiększenie efektywności zarządzania podmiotami ppo oraz optymalizacja wykorzystania potencjału badawczo-rozwojowego oraz produkcyjnego.

1. Wzmocnienie zaplecza badawczo – rozwojowego

Realizacja zadań związanych z procesem modernizacji technicznej SZ RP, tworzenie warunków do obniżenia kosztów wdrażania oraz produkcji wyrobów, rozszerzanie oferty eksportowej, skuteczne reagowanie na oczekiwania odbiorców, a także wzmocnienie pozycji rynkowej polskiego przemysłu obronnego – wszystko to nie jest dzisiaj możliwe bez ścisłej współpracy producentów uzbrojenia i sprzętu wojskowego z jednostkami badawczo-rozwojowymi.

Dlatego przewiduje się utworzenie w ramach Grupy BUMAR zaplecza badawczo-rozwojowego składającego się z wybranych jednostek badawczo-rozwojowych, które zostaną wniesione do BUMAR Sp. z o.o. Jednostki badawczo-rozwojowe pozostające poza Grupą BUMAR będą współpracowały z podmiotami ppo na zasadach komercyjnych. Takie rozwiązanie zabezpieczy potrzeby Grupy BUMAR w zakresie prac badawczo-rozwojowych, a jednocześnie pozwoli zachować konkurencję wśród jednostek badawczo-rozwojowych w warunkach wolnego rynku.

2. Program finansowania badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących priorytetowych rodzajów uzbrojenia i sprzętu wojskowego

Dla prawidłowego funkcjonowania zaplecza badawczo-rozwojowego ppo niezbędny jest istotny wzrost nakładów na badania naukowe i prace rozwojowe oraz skoncentrowanie zwiększonych środków na realizację zadań w priorytetowych obszarach techniki wojskowej. W tym celu MNiSW, biorąc za podstawę perspektywiczne kierunki potrzeb operacyjnych Sił Zbrojnych oraz możliwości realizacyjne ppo, opracował – we współpracy z MON i MG – *Program badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz polskiego przemysłu obronnego*. Na realizację wyżej wymienionego programu przewiduje się przeznaczenie dla ppo w okresie 3-5 lat środków w kwocie ok. 2,5 mld zł pochodzących z budżetu MNiSW. Środki te mogą być przydzielane na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 października 2004 r. *o zasadach finansowania nauki* (Dz. U. Nr 238, poz. 2390 z późn. zm.).

Ponadto w celu zwiększenia możliwości finansowania badań naukowych i prac rozwojowych ważnych ze względu na bezpieczeństwo i obronność państwa podjęte zostaną następujące działania:

- a) MON – we współpracy z MNiSW, MG, MSP oraz MF – podejmie prace mające na celu nowelizację ustawy z dnia 25 maja 2001 r. *o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej* oraz ustawy z dnia 7 października 1999 r. *o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*, tak aby 70% środków pochodzących z prywatyzacji spółek ppo mogło być przeznaczone na badania naukowe i prace rozwojowe w obszarach priorytetowych z punktu widzenia obronności państwa,
- b) MON, we współpracy z MNiSW – uwzględniając bieżące uwarunkowania – dokonają weryfikacji planów badań naukowych i prac rozwojowych w obszarach priorytetowych z punktu widzenia obronności i bezpieczeństwa państwa, w celu skoncentrowania środków na badaniach naukowych i pracach rozwojowych w wybranych obszarach

z jednoczesnym uwzględnieniem możliwości nawiązania współpracy w ramach programów międzynarodowych.

Dofinansowanie działalności badawczo-rozwojowej polegać będzie także na przeznaczaniu na ten cel części przychodów z prywatyzacji spółek ppo, które – zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 października 1999 r. *o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej* – zostaną wykorzystane dla wsparcia działań restrukturyzacyjnych realizowanych przez podmioty ppo.

3. Wsparcie eksportu wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego

Jednym z podstawowych sposobów wspierania ppo będą działania zorientowane na stworzenie odpowiednich warunków do rozwijania eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Podczas realizacji kontraktów eksportowych o znacznej wartości pojawiają się trudności z bieżącym finansowaniem przez producentów zakupów komponentów niezbędnych do wyprodukowania zakontraktowanego uzbrojenia i sprzętu wojskowego. W związku z tym zostaną wprowadzone zmiany w obowiązujących przepisach, mające na celu zwiększenie dostępu producentom uzbrojenia i sprzętu wojskowego do gwarancji i poręczeń udzielanych przez Skarb Państwa. Nastąpi to w drodze nowelizacji przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz. U. z 2003 r. Nr 174, poz. 1689 z późn. zm.), polegającej na rozszerzeniu przedmiotowego zakresu udzielania poręczeń i gwarancji o działalność związaną z produkcją lub modernizacją uzbrojenia oraz sprzętu wojskowego na potrzeby kontraktów krajowych i zagranicznych w sytuacji, gdy realizacja przedsięwzięcia jest istotna z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności państwa oraz gdy przedsiębiorca będzie posiadał ważny i rentowny kontrakt, zapewniający uzyskanie środków niezbędnych do spłaty gwarantowanego lub poręczonego kredytu.

Zmiany w strukturze kapitałowej BUMAR Sp. z o.o. oraz spółek wchodzących w skład Grupy BUMAR, które będą realizowane w latach 2007-2012 będą dokonywane po zasięgnięciu opinii banku, który udzielił lub udzieli kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa.

Eksport wyprodukowanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego będzie także wspierany za pomocą gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeń eksportowych i gwarancji ubezpieczeniowych oferowanych przez Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.

Udzielanie poręczeń lub gwarancji Skarbu Państwa, które mają na celu wsparcie eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego, będzie następować przy uwzględnieniu regulacji UE w zakresie dopuszczalności pomocy publicznej odnoszących się do sektora przemysłu obronnego, w tym zwłaszcza art. 296 TWE. Ocena możliwości zastosowania art. 296 TWE dokonywana będzie odrębnie dla każdego przypadku udzielenia poręczenia lub gwarancji.

Rozwój eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego może być również wspierany polskimi kredytami rządowymi, udzielanymi rządowi państw zainteresowanych takimi kredytami, z przeznaczeniem na sfinansowanie zakupów wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego. W tym kontekście, MG oraz MSZ dokonają weryfikacji i aktualizacji listy krajów zaliczanych do potencjalnych kredytobiorców.

Dla zwiększenia możliwości pozyskiwania przez podmioty ppo zamówień eksportowych zostanie usankcjonowana praktyka udzielania przez Ministerstwo Finansów *Informacji w sprawie zainteresowania władz RP możliwością finansowania dostaw w ramach polskiego kredytu rządowego*. Informacje takie będą udzielane na wniosek właściwych władz kraju zainteresowanego uzyskaniem polskiego kredytu rządowego przeznaczonego na sfinansowanie zakupów wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego lub też na wniosek polskiego eksportera. Termin ważności informacji nie powinien być dłuższy niż 6 miesięcy, a jej wystawienie i przekazanie adresatowi powinno być uzależnione od uzyskania pozytywnej opinii MG i MSZ oraz – w zależności od jednostki sprawującej nadzór właścicielski nad danym polskim eksporterem – MSP lub MON.

Ponadto, w celu wsparcia eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego MSP, MON oraz MG podejmą wspólne działania mające na celu wypracowanie koncepcji umożliwiającej wprowadzenie w szczególnie uzasadnionych przypadkach procedury tzw. „obrotu z retencją”. Stosowanie tego rozwiązania byłoby trybem wyjątkowym i rozpatrywanym indywidualnie dla każdego przypadku. Zgodę na stosowanie takiego trybu każdorazowo wyrażać będzie, stosownie do kompetencji, odpowiedni organ administracji państwowej.

Wsparcie promocyjne za granicą będzie nadal realizowane przez wydziały promocji handlu i inwestycji ambasad i konsulatów RP, podległe Ministrowi Gospodarki i placówki dyplomatyczne MSZ oraz przedstawicielstwa handlowe spółek dominujących w grupach kapitałowych. W szczególności będzie kontynuowane wsparcie udziału w organizacji ekspozycji wyrobów ppo w trakcie międzynarodowych wystaw przemysłu obronnego. Ze względu na istotną praktyczną rolę MON w promocji wyrobów przemysłu obronnego, rozszerzone zostaną ustawowe kompetencje MON o promocję polskiego przemysłu obronnego.

Podjęte zostaną prace zmierzające do ustalenia zasad efektywnej współpracy i koordynacji działań organów administracji rządowej w celu wspierania rozwoju eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w tym ustanowienia stosownych rozwiązań organizacyjnych i instytucjonalnych oraz stworzenia warunków do implementacji tych rozwiązań w praktyce.

Rozwiązania służące zwiększeniu eksportu wyrobów ppo zostaną uszczegółowione w programie promocji i wspierania eksportu wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego, opracowanym wspólnie przez MSZ, MON i MG.

4. Dotacje na utrzymywanie zdolności produkcyjnych i remontowych na potrzeby Programu Mobilizacji Gospodarki

Opracowany przez MON i podpisany przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 14 lutego 2007 r. *Program Mobilizacji Gospodarki na lata 2007-2012* stwarza podstawę do ujmowania w ustawach budżetowych środków na wydatki związane z pełnym pokryciem kosztów utrzymywania przez podmioty ppo zdolności produkcyjnych i remontowych na potrzeby tego *Programu*. Wysokość dotacji z tego tytułu dla podmiotów ppo zależy będzie od skali zadań produkcyjnych i remontowych przewidzianych w PMG na lata 2007-2012 i stopnia wykorzystania w bieżącej działalności produkcyjnej potencjału technicznego i technologicznego, utrzymywanego na okres zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Przedsięwzięcia ujęte w *Programie Mobilizacji Gospodarki* finansowane są z budżetu państwa i planowane w części budżetowej organu nakładającego zadania obronne w ramach wydatków budżetowych na dany rok.

5. Wykorzystanie offsetu dla unowocześnienia produkcji, remontów oraz modernizacji wytwarzanego lub używanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego

W celu pozyskania technologii pozwalających na unowocześnienie oraz rozszerzenie asortymentu produkowanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego, a także przeprowadzenie restrukturyzacji produktowej niektórych podmiotów ppo, w ramach programów offsetowych kontynuowane będą działania zmierzające do pozyskania nowoczesnych technologii. Technologie te winny wspierać priorytetowe obszary działalności badawczo-rozwojowej i produkcyjnej ppo.

Z uwagi na prowadzone obecnie i planowane w najbliższym czasie postępowania na dostawy uzbrojenia i sprzętu wojskowego należy oczekiwać, że w ramach nowych umów offsetowych możliwe będzie pozyskanie nowoczesnych technologii dla podmiotów ppo.

Realizacja zobowiązań zagranicznych dostawców w ramach umów offsetowych, związanych z pozyskiwaniem nowoczesnych technologii, stanowić będzie bazę do nawiązywania i rozszerzania przez podmioty ppo współpracy międzynarodowej.

6. Poprawa efektywności ekonomicznej podmiotów ppo

BUMAR Sp. z o.o., bazując na doświadczeniach związanych z dotychczasowym funkcjonowaniem Grupy BUMAR, opracuje strategię działania rozszerzonej grupy kapitałowej. Celem strategii będzie m.in. obniżenie kosztów produkcji, a także redukcja kosztów związanych z zarządzaniem Grupą. Wdrożenie kompleksowej strategii działania Grupy BUMAR powinno doprowadzić do optymalizacji potencjału produkcyjnego oraz dostosowania potencjału badawczo-rozwojowego do aktualnego oraz przewidywanego popytu wewnętrznego i zewnętrznego na uzbrojenie i sprzęt wojskowy. Skutkiem wymienionych działań dostosowawczych będzie poprawa efektywności wykorzystania potencjału wytwórczego i nadanie działaniom na rzecz racjonalizacji kosztów produkcji charakteru procesu ciągłego.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁALNOŚCI PPO, W TYM REALIZACJI NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ STRUKTURALNYCH

Działalność ppo – w tym działania restrukturyzacyjne – finansowana będzie z następujących podstawowych źródeł:

Lp.	Źródło finansowania	Orientacyjna wielkość środków w skali roku (w mln zł)
1.	Przychody z realizacji zamówień na uzbrojenie i sprzęt wojskowy oraz jego remonty na rzecz odbiorców krajowych (głównie MON, a w mniejszym stopniu także MSWiA)	2.100,0-2.500,0 ¹⁾
2.	Przychody z eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego	~ 1.700,0 ²⁾
3.	Środki budżetowe przeznaczone na finansowanie realizacji badań naukowych i prac rozwojowych, znajdujące się w dyspozycji: • MNiSW • MON	~ 500,0 ³⁾ ~ 140,0
4.	Przychody z realizacji zobowiązań offsetowych;	~ 515,0 ⁴⁾
5.	Dotacje na utrzymywanie zdolności produkcyjnych i remontowych na potrzeby <i>Programu Mobilizacji Gospodarki</i>	100,0 ⁵⁾
6.	Przychody z prywatyzacji spółek ppo	160,0 ⁶⁾
7.	Środki na realizację programu promocji eksportu uzbrojenia i sprzętu wojskowego wytwarzanego w ppo	X ⁷⁾

- 1) Dotyczy zamówień MON kierowanych do podmiotów ppo, wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2003 r. w sprawie wykazu spółek, przedsiębiorstw państwowych i jednostek badawczo-rozwojowych prowadzących działalność na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, a także spółek realizujących obrót z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa oraz dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (Dz. U. Nr 89, poz. 790).
- 2) Przewidywane przychody spółek Grupy BUMAR w okresie 2007-2012 wahać się będą w granicach 1,4-2,0 mld zł.
- 3) W ramach środków w łącznej kwocie 2,5 mld zł, przewidzianych w okresie 3-5 lat na realizację *Programu badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz polskiego przemysłu obronnego*.
- 4) Podana kwota nie obejmuje przewidywanego zwiększenia zobowiązań offsetowych w związku z planowaną realizacją Narodowego Programu Śmigłowcowego oraz programu zakupu samolotów dla VIP.
- 5) Wartość uzależniona od zadań w *Programie ...* W projekcie budżetu państwa na 2008 r. na realizację przez podmioty ppo zadań ujętych w PMG zaplanowano 84,0 mln zł.
- 6) Wartość planowana w budżecie państwa na 2008 r.
- 7) Źródła finansowania oraz wielkość niezbędnych nakładów – związanych m.in. z poręczeniami i gwarancjami SP, gwarancjami ubezpieczeniowymi KUKI S.A. oraz promesami i kredytami bankowymi pod programy zbrojeniowe – zostaną określone w ramach prac nad przedmiotowym programem.

Realizacja *Strategii 2012* nie będzie pociągać za sobą dodatkowych kosztów dla budżetu państwa ponad wydatki, które już są przewidziane na potrzeby restrukturyzacji ppo. W szczególności chodzi o: środki na badania naukowe i prace rozwojowe w wysokości 2,5 mld zł w okresie 3-5 lat, ujęte w planach budżetowych MNiSW, dotacje na utrzymywanie zdolności produkcyjnych i remontowych na potrzeby PMG, jak również wydatki z budżetu MSP na wykonanie analiz przedprywatyzacyjnych, które są nieodłącznie związane z procesem prywatyzacji i w tym sensie nie wynikają bezpośrednio ze *Strategii 2012*. Podobnie, przyjęcie *Strategii 2012* przez Radę Ministrów nie będzie wiązało się ze wzrostem środków budżetowych związanych z poręczeniami i gwarancjami Skarbu Państwa, jak również gwarantowanymi ubezpieczeniami oferowanymi przez KUKĘ S.A.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁAŃ STRUKTURALNYCH

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Lata 2007-2012
I.	Opracowanie przez MNiSW , we współpracy z MON i MG , programu badań naukowych i prac rozwojowych, adresowanych do podmiotów ppo	do końca I kw. 2007 r.
II.	Opracowanie przez MON <i>Programu Mobilizacji Gospodarki na lata 2007-2012</i>	do końca I kw. 2007 r.
III.	Realizacja programu przekształceń strukturalnych	
1.	Wycena i wniesienie przez ZTS GAMRAT S.A. do BUMAR Sp. z o.o. udziałów spółki ZPS GAMRAT Sp. z o.o.	do końca III kw. 2007
2.	Przeniesienie na SP, tytułem wynagrodzenia za obniżenie kapitału zakładowego ZTS GAMRAT S.A., udziałów w BUMAR Sp. z o.o. (objętych za udziały ZPS GAMRAT Sp. z o.o.) lub przy zastosowaniu innej formy przejęcia tych udziałów przez SP	do końca 2008 r.
3.	Komercjalizacja przez MSP przedsiębiorstw państwowych zaliczanych do ppo, w tym: WCBK-T, WZE, WZI, WZL Nr 1, WZL Nr 2, WZL Nr 4, WZL Nr 1, WZL Nr 2, WZMot Nr 5, WZU Nr 2 oraz OBRUM	do końca 2008 r.
4.	Wykonanie niezbędnych analiz przedprywatyzacyjnych w odniesieniu do: WCBK-T S.A., WZE S.A., WZI S.A., WZM S.A., WZL Nr 1 S.A., WZL Nr 2 S.A., WZMot Nr 5 S.A., WZU Nr 2 S.A., WZL Nr 1 S.A., WZL Nr 2 S.A., WZL Nr 4 S.A., BZE BELMA S.A., WSK PZL-KALISZ S.A., FUMIS-bumar Sp. z o.o., OBRSM Sp. z o.o., OBRUM Sp. z o.o.	do końca 2009 r.
5.	Wykonanie wyceny udziałów BUMAR Sp. z o.o.	do końca 2008 r.
6.	Wniesienie przez SP do BUMAR Sp. z o.o. akcji/udziałów spółek objętych konsolidacją z Grupą BUMAR, w tym: WCBK-T S.A., WZE S.A., WZI S.A., WZM S.A., WZL Nr 1 S.A., WZL Nr 2 S.A., WZMot Nr 5, WZU Nr 2 S.A., WZL Nr 1 S.A., WZL Nr 2 S.A., WZL Nr 4 S.A., BZE BELMA S.A., FUMIS-bumar Sp. z o.o., OBRSM Sp. z o.o. i OBRUM Sp. z o.o.	do końca 2010 r.
7.	Wycena oraz wniesienie przez ARP S.A. do BUMAR Sp. z o.o. akcji RADMOR S.A.	do końca 2008 r.
8.	Wycena oraz wniesienie przez ARP S.A. do BUMAR Sp. z o.o. akcji: PZL – HYDRAL S.A., w przypadku gdy do końca 2009 r. ARP nie zdoła pozyskać inwestora dla tych spółek, a ponadto WSK PZL ŚWIDNIK S.A. oraz ZM MESKO S.A.	do końca 2011 r.
9.	Wycena oraz wniesienie przez FŁT KRAŚNIK S.A. do BUMAR Sp. z o.o. udziałów ZM Kraśnik Sp. z o.o.	do końca IV kw. 2007 r.
10.	Przeniesienie na SP, tytułem wynagrodzenia za obniżenie kapitału zakładowego FŁT KRAŚNIK S.A., udziałów w BUMAR Sp. z o.o. (objętych za udziały ZM Kraśnik Sp. z o.o.) lub przy zastosowaniu innej formy przejęcia tych udziałów przez SP	do końca III kw. 2008 r.
11.	Wniesienie przez SP do BUMAR Sp. z o.o. akcji WSK PZL KALISZ S.A., w przypadku, gdy do końca 2009 r. spółka nie zdoła pozyskać inwestora strategicznego	do końca III kw. 2010 r.
12.	Wycena oraz wniesienie przez ARP S.A. do BUMAR Sp. z o.o. udziałów CENZIN Sp. z o.o.	do końca 2008 r.

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Lata 2007-2012
	13. Utworzenie wewnętrznej struktury organizacyjnej Grupy BUMAR opartej na pionach branżowych	do końca 2008 r.
	14. Przekształcenie BUMAR Sp. z o.o. w spółkę akcyjną	do końca 2012 r.
	15. Poszukiwanie przez MSP oraz ARP S.A. i BUMAR Sp. z o.o. inwestorów strategicznych dla spółek objętych procesem konsolidacji kapitałowej	2007-2012
	16. <i>Realizacja procesu</i> prywatyzacji przez MSP spółek nie objętych konsolidacją kapitałową ppo	2007- 2012
IV.	Przygotowanie przez MG , we współpracy z MF , projektu nowelizacji ustawy z dnia 8 maja 1997 r. <i>o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne</i> , w celu zwiększenia podmiotom ppo dostępu do gwarancji i poręczeń SP	do końca II kw. 2008 r.
V.	Podjęcie przez MF działań zmierzających do usankcjonowania praktyki udzielenia <i>Informacji w sprawie zainteresowania władz RP możliwością finansowania dostaw w ramach polskiego kredytu rządowego</i> , wystawianych na wniosek kraju zainteresowanego uzyskaniem kredytu przeznaczonego na sfinansowanie zakupów wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego lub też na wniosek polskiego eksportera	do końca II kw. 2008 r.
VI.	Weryfikacja i aktualizacja przez MG i MSZ listy krajów zaliczanych do potencjalnych kredytobiorców polskich kredytów rządowych	do końca II kw. 2008 r.
VII.	Przygotowanie przez MG projektu nowelizacji ustawy z dnia 7 października 1999 r. <i>o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej</i> , w celu stworzenia warunków do prowadzenia dalszych działań restrukturyzacyjnych i przekształceń strukturalnych w ppo	do końca II kw. 2008 r.
VIII.	Przygotowanie przez MG projektu nowelizacji ustawy z dnia 4 września 1997 r. <i>o działach administracji rządowej</i> w celu stworzenia podstawy prawnej do zaangażowania się MON w działania promujące polski przemysł obronny w kraju i za granicą	do końca II kw. 2008 r.
IX.	Przygotowanie przez MON , we współpracy z MNiSW , MG , MSP i MF , projektu nowelizacji ustawy z dnia 25 maja 2001 r. <i>o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej</i>	do końca II kw. 2008 r.
X.	Przygotowanie wspólnie przez MSZ , MON i MG programu promocji i wspierania eksportu wytwarzanego w Polsce uzbrojenia i sprzętu wojskowego	do końca II kw. 2008 r.
XI.	MSP , MON i MG podejmą wspólne działania mające na celu wypracowanie koncepcji „obrotu z retencją”	do końca 2012 r.